

במדינה

עלמו הפתאומי של חבר מערכת דבר ד"ר משה פילצר (56). לגבי חברי המערכת עצמה לא היתה ההיעלמות כה פתאומית: הם ידעו כי פילצר סבל מהתקפות וכאן עמוק, נעלם כבר לפני כן פעמים אחדות לזמן קצר, חזר לאחר מכן לעבודתו כרגיל. הפעם נתארכה היעדרותו: הוא נמצא רק לאחר שתושב טבעוני יצא לקושש עצים בחורשה בדרך לאלונים, בעמק יזרעאל, מצא גופת-אדם, ותיק לידה. בתיק נמצאו שני מכתבים, אחד מיועד למשפחתו (אשה ואם ישישה) והשני — למערכת דבר.

מהגה אל דחי. עורך דבר אידישער ארבעטער, שעלה ארצה בשעה שמלחמת העולם כבר עומדה בפיתחה של אירופה, לא התקשה בהשתלבותו בחיים המתפתחים בארץ החדשה: כקנאי לעברית עוד בחוץ לארץ התקבל לעבודה במערכת דבר, היה המועמד הטבעי לעריכת העיתון המנוקד המיועד לעולים החדשים, הגה. עיתון זה התקיים שנים מספר, רכש לו קהל קוראים נאמנים, אך אמצעי ההדפסה של הימים ההם לא אפשרו קיום כלכלי לעיתון מנור קדי. הגה נסגר, פילצר הועבר למערכת דבר עצמה.

כאן לא עמדו לו השכלתו וגסיונו העיר חונאי העשיר: בעוד שעסקנים מפלגתיים מעוטי יכולת עיונואית עלו בשלבי ההצלה, הודח פילצר מתפקידו של כתב משני לתפקידו של כתב חשוב עוד פחות. העסקנים המפלגתיים נהגו להרים על בעל שער השיבה את קולם, לצעוק בנוכחות פועלי הרפוס: "אתה פאראויט בבית הזה! אוכל לחם חסד!"

מעתה היה איש-האשכולות החתיק ושלח למסיבות עיתונאים סדרות כל ענין, בפתיחת מוסדות חדשים, וועידות המשביר ובחירות וועדי פועלים בבתי-מלאכה וזעירים.

"שאלו את שורר..." "אילו שאלו אילו התחכמו או התעצו — הן היינו וועקים באונוני: לא זה הדרך פילצר..." כך הספידו חיים שורר, עורך דבר.

האחרים העיוו לומר עוד סחות מכן. אלמנתו היפנתה כל שואל לסיבת דיכאונו אל מקור אחד: "שאלו את שורר, שאלו את שורר!"

לא פחות שתקנית היתה המשרה. המכ" תבים, שאותם יעד המנוח למערכת דבר ולמשפחתו, לא נמסרו לתעודתם, ועל תוכן גם הוטל איפול מוחלט. מקור משטרתי הסכים לומר רק זאת: "הוא כותב שהוא נאלץ לעשות את המעשה."

דרכי חיים

שרות או מוות

בקובלנקה היה יהודי ששון (22) חייט. ב" בואי ארצה נכנס לצירוף מס. 57 במחנה שער העלייה. ניקה אותו, תלה את בגדיו המגוהצים על הקיר בסדר מפליא וחזיקה למכתבים.

כעבור ששה חודשים קיבל ששון שני כ" תבים מהסוכנות: באחד הודיעו לו כי קיבל את מכונית התפירה המובטחת ובשני הודיעו על הקצבת השיכון המובטח. ששון הגיח את שני המכתבים בתיק עור, חיכה למכתב הישלישי — צורתנועה להתייצבות לשרות צבאי.

מתרחות ממושבת. עוד בקובלנקה הרבה ששון לשמוע על הצבא העברי, חלם לתפור לעצמו אז מדי החקי שלו. לפני מידה בדיוק. בפני הפקיד במשרד-העלייה, בו הסדיר את עלייתו ארצה, טען כי טוב לו במרוקו וכי "הוא עולה ארצה רק כדי להתגייס ל- צבא." הפקיד הבטיח כי יגויס.

אולם משום מה אחר המכתב השלישי ל- הגיע. ששון הלך להתנחל המחנה, דרש בכל תוקף שישלחו אותו לצבא, הוכיח את כושר לחימתו בשברו שולחן וכיסא. הפקידים ציינו בכרטיסיה כי הדייר בצירוף 57 טעון בדיוק רפואית, לא העבירו הלאה את בקשתו.

איום מועיל. מתרחותו של ששון הגיעה לשיאה כשראה את הסרט נבעה 24 אינה עונה. הוא הלך ישר למשרד הגיוס, הודיע כי אם לא ימלאו את ההבטחה הנכספת, יפנה אל הקונסול הצרפתי, ידרוש להחזירו ל- מרוקו.

האיום הועיל. השבוע קיבל ששון את צו-

(המשך עמוד 5)

חות בין ארצות ערב, אמר לי פקיד גביה בחברת הנסס העיראקית... "בבירות שלב" נון, באפריל שנת חמשים ושלוש, שמעתי את הרצאתו של נשיא הפרלמנט הבגדאדי... "שתיים מן הכתבות היו כולן מבוססות על "פגישת... עם שניב ממנהיגי האחים המוסלמים שמלטו לאירופה" ועל "פגישת עם עריק סורי".

אומנם, מזרחנים מקצועיים ועיתונאים חתי- קים הבחינו בכך שהכתבות אינן הרבה יותר מאשר צרוף של ערכים אנציקלופדיים כחור- גמים, קטעים מעיתונות ערבית נפוצה וספי- רות יפה. אולם סקרנים תמימים ששאלו את מערכת במחנה לזהותו של ה"ד"ר המסתורי נתקלו עדיין בשתיקה מלחה רמזים עמוקים כים.

השבוע יכלו התמימים לספק את סקרנותם: עם פירסום כתבה נוספת תחת חתימת ד"ר אשריקי, גילו יודע-דבר כי הדוקטור (שלא למד מימיו באוניברסיטה) בן 52, אינו אלא חזי לופט, צעיר מזוקן בן 25, בנו של עורך הנועל הצעיר המנוח, שיצא מן הארץ רק פעם אחת בשרתו זמן קצר בצי המסחרי, שאיננו קורא או שומע ערבית ושמפעילו הספרותיים הבולטים ביותר עד כה היו חיבור סיפור מצוייר בדבר לילדים ועריכת האומן, בסאון ארגון בעלי מלאכה זעירה.

תל-אביב - חיפה - תל-אביב

שני הנאשמים הצטופפו בחדר בבית- משפט השלום בחיפה. ד"ר עזריאל קרילבך, עורך מעריב ואריה דיסנצ'יק, האחראי לעיתון, חיכו לברור תביעתו של הצייר משה ברק על פרסום מאמר במעריב, שגרם נזק לשמו הטוב של הצייר.

עורך-דין אלימלך דוידסקו, גבה-הקומה וה- ממושקף, הסביר בפתיחת הברור את חומרת הנזק שנגרם למרשו, היפתע לשמוע כי שלי- חם של הנאשמים, עורך דין גרשון צירניאק, צעיר שבשיעור, דורש את קיום המשפט בתל- אביב, מאחר שהעבירה לא נעשתה דווקא ב- חיפה וברור המשפט בעיר זו גורם לנחבצים התל-אביביים לבגובו זמן והוצאות כספיות. הוא דרש לפצות את הנחבצים.

היכוח הפרוצדורלי נמשך כשעה. לבסוף קבע שופט-השלום הראשי ד"ר אלפרד בק כי בירור תביעה אינה בכלל בסמכותו, דחה את תביעת ברק שהוגשה כקובלנה סלילית.

דוידסקו מיד הודיע: "אערעד על החלטה זו בבית-המשפט המחוזי בחיפה וכמו כן אנשי תביעה שניה בתל-אביב."

הנחבצים חזרו לתל אביב — ללא פיצויים על זמנם שאבד ללא שוב.

נכים

אם כבר משנים

מאז הוכנס הפצוץ הראשון של מלחמת העצמאות לטיפול רפואי בבית חולים צבאי, הוציאה מדינת ישראל 16 מיליון לירות לשיקום נכי המלחמה. התהליך היה מלחה טענות, מרידות וחילוכים בלתי-נמנעים. אך בסיכומו של דבר, הכיחה מדינת ישראל את עצמה כמדינה הנדיבה ביותר והמסורה ביותר לנכי.

השבוע קם שר הבטחון דוד בן-גוריון, הציע לכנסת תיקונים לחוק הנכים. הח"כים, שלא התמצאו במיוחד בסעיפי התגמולים, הגימלאות, הפיצויים והפנסיות למיניהם השי- מעו כמה הערות מתונות, העבירו את החוק לאחר קריאה ראשונה לעיבוד סופי בוועדת העבודה.

היחידים שלא היו מרוצים לחלוטין: חברי ארגון הנכים. הם תבעו אי-אלה שי- נויים, שהיו מבטיחים גמול צודק יותר לסוגי הנכים השונים. ההפרש בין דרישתם לבין הצעת החוק הסתכם בסכום קטן בלבד, אך היה מביא לסיכום הולם את פרשת הטיפול בנכים.

אמר משה רשקס, מזכיר הארגון: "לא שעשו לנו עוול. אנו פשוט לא רוצים שבי- עוד שלושה חודשים יהיה צורך לעורר את כל הפרשה מחדש. אם כבר משנים חוק, מוטב לשנות לטובה את כל סעיפיו."

אסונות

מותו של כתב

במשך שלושה שבועות הופיעו ברדיו ובעיתונות הודעות חוזרות ונישנות על הי-

כולם משמיצים...

את מי? כמובן את השרב. מחוץ לכמה מאושרים שאינם סובלים יותר מן החום לאחר שהותקן בביתם מזגן האויר — של "אמרוסון". "אייר קונדישונר" מסור- סם זה אפשר להשיג עתה גם בארץ וניתן להתקנה בשעה קלה בחדר.

גם ידך משגה לרכוש מכשיר נפלא וחיוני זה.

בדבר פרטים פנה מיד ל"אלקטרה" בע"מ, ת"א, טל. 4591, חיפה טל. 2145, ירושלים טל. 2862.

הזהרו אל תתן להוליכך שולל!

הסירופ "טיפ טופ" מיוצר מחומרים משובחים, על טהרת הסוכר, דרוש תמיד אך ורק את הסירופ המקורי מסוג "טיפ טופ". הקפד שלא לקבל כל תחליף! שים לב לתות המיוחדת שעל הבקבוק

ביח"ר "מיצי"

תל אביב, טלפון 82456

לילה טוב

ומהר למטה אחרי חפית ראש. נקה לנולין שמפו הוא נפלא גם לאם וגם לילדה, מונע התהוות קשקשים ואינו מיבש את השער. הננו בטוחים כי נקה לנולין שמפו ימצא חן גם בעיניך. ערובתנו: במקרה של אי-שביעות רצון תוחזר התמורה.

נקה
Lullaby
Love

המפיצים היחידים נורית בע"מ.

ליום, לבריכה או לחוף...?

שיא המבחר בארץ!

בבגדי ים, לבוש ספורטיבי ומשחקי חוף.

בכל חנויות

ד.י. שלום בע"מ

ירושלים

בנין העיריה

תל אביב

אלנבי 108

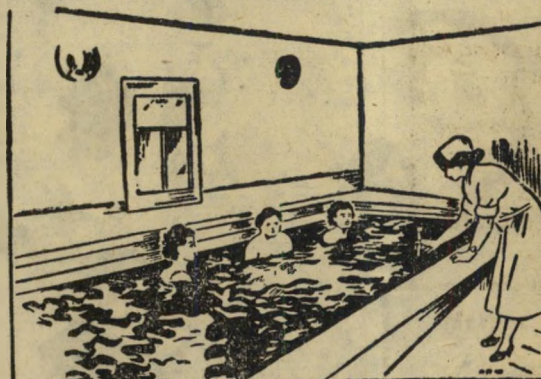
חיפה

רח' יפו 39

ה'ש לר כא'ב'ים...

בגב, בברכים, בכתפיים או בפרקים?

"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

בריכות

מי-מרפא

חבישת בויז

כמו בקרלסבד

וישי או

טבריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) / חדר זיעה טורקי /

מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית, מסג' וריהבי-

ליטציה. המוסד היחיד מסוג זה בארץ. מחלקה לסובלי רוימטיות

המוסד פתוח עד 9 בערב

תחת מכבש הרפוס:

המשפט הגדול: פרשת קסטנר

מאת עמנואל פרת

גידויים מרעישים על הפרשה המפעירה
תיאורי פגישות עם הדמויות המרכזיות
ציוריו מסמכים

הספר, המכיל 225 עמודים ו-25 תמונות, יופיע למחרת פרסום